

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Legvm Ecclesiasticarvm Edmvndi Regis Prisca Versio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

tunc iustum est vt ipsa habeat dimidiā partem omnium bonorum, & si prolem inter se suscepint, integratam ipsam, donec transeat ad secundas nuptias.

V.

Sponsiones autem vir quas iam pactus est cautione interposita illibatas semper custodito, & amici sui eas vadianto.

VI.

Si de omnibus iam inter ipsos conuenit, spondeant consanguinei suam consanguineam vxorem ei qui illam pettit, vitæ etiam integrum fore, satisfactionemque accipient de celebrandis nuptiis.

VII.

Si maritus eam postea de territorio Thani (*seu baronii*) quo iam nutrita est, eduxerit in alterius Thani territorium, cautione satisfatum sit amicis suis, quod exinde nemo ei inferet iniuriam. Et si ipsa contra mali quid patrauerit, prompti sint amici eius marito facere emendationem, si ipsa non habuerit unde compensauerit.

VIII.

Nuptiali huic dationi missalis aderit sacerdos: is de iure eorum coniunctionem Dei benedictione in omnem felicitatis plenitudinem promouebit.

IX.

Caute etiam prouidendum est, vt intelligatur nullum inter eos esse consanguinitatis vinculum, ne iuste postea separentur qui iniuste primitus iungabantur.

LEGVM ECCLESIASTICARVM

EDMVNDI REGIS PRISCA VERSIO.

TITVL CAPITVLORVM PARTIS I.

I. <i>De castitate ordinatorum.</i>	IV. <i>De fornicatione cum nunna, vel sanctimoniali, & de adulterio.</i>
II. <i>De decimis & aliis debitis ecclesie.</i>	V. <i>De apparitione ecclesiistarum.</i>
III. <i>De homicidio.</i>	VI. <i>De periurio & liblaco.</i>

PROOEMIVM.

EDMVNDS rex congregauit magnam Synodus Dei ordinis & saeculi apud London ciuitatem in sancto Concil. Tom. 25.

paschæ solenni, cui interfuit Odo & Vvulstanus archiepiscopi, & alii plures episcopi, qui perquirentes de consilio animarum nostrarum, & eorum qui subditi sunt illis.

C A P I T V L A.

I.

Inprimis est vt sanctis ordinibus euecti, qui plebem Dei docere debent lumen vita, castitatem teneant secundum ordinem suum, sit *vverhades*, sit *vvifhades*, sit alterum, sit alioquin, sint eius digni quod in Canone dictum est, hoc est, vt perdant secularem pecuniam, & sanctificatum * *le-*
gerflouva, id est positionis locum, si non conuertantur & emendentur.

II.

Decima præcipimus omni Christiano super Christianitatem suam dare, & emendent: *cyrisceatum*, id est ecclesiæ censum, & *elmesfeob*, id est eleemosynæ pecuniam. Si quis hoc dare noluerit, excommunicatus sit.

III.

Si quis sceleratis manibus effundat sanguinem Christianum, non appareat in conspectu regis priusquam emendationem ineat, sicut episcopus docebit, & poenitentiam consulat.

IV.

Qui cum nunna vel sanctimoniali fornicabitur, sanctificato atrio sit indignus, nisi emendet, sicut homicida, sic idem diximus de * *ervice*, id est de adulterio vel infraucto coniugio.

V.

Amplius dixi vt omnis episcopus reficiat Dei domus in suo proprio, & regem admoneat, vt omnes ecclesiæ Dei sint bene paratae, sicut magnum nobis opus est.

VI.

Qui falsum iurabunt, & liblacum facient, sint in atermnum a Dei confortio segregati, nisi ad dignam satisfactiōnem per omnia reuertantur.

Pars II. hic nihil confert.

TITVLI CAPITVLORVM PARTIS III.

I. *De homicidio.*

III. *De fihetvita & manbota.*

II. *De affultu in itinere versus eccl-*

IV. *De fundentibus sanguinem hu-*

siam vel burgum regis.

manum.

PRO O E M I V M.

Ego Edmundus rex mando & præcipio omni populo seniorum ac iuniorum qui in regione mea sunt ea quæ inuestigans inuestigaui cum sapientibus clericis & laicis.

C A P I T V L A.

I.

In primis quomodo possem Christianitatem magis erigere, & magnum nobis necesse visum est, vt amicitiam vestram & benevolentiam teneamus inter vos in toto regno meo, & mihi valde displicent, & vobis omnibus multiplies & iniustæ pugnæ quæ inter vosiplos flunt, vnde diximus: Si quis post hæc hominem occidat, ipse sibi portet inimicitiae factiōnem, nisi amicorum suorum auxilio intra vnum persoluet eum plenum vveregildo, sit natus sicut sit. Si eum cognatio sua deserat, & pro eo gildare noluerit, tunc volo vt omnis tribus vel cognatio illa sit extra factiōnem, præter solum malefactorem, sed deinceps ei nec viatum det nec pacem. Si quisquam cognitionis suæ firmet eum postea, reus sit omnium quæ habebit erga regem, & portet fudam erga contribunales, quia primitus reprobauerat eum. Si ex mortui cognitione quis vindictam perpetret in aliquem alium præter ipsum malefactorem, sit inimicus regis, & perdat totum quidquid habet.

II.

Si quis ecclesiam requirat vel burgum meum, & ibi affiliatur vel affligatur, qui hoc fecerit, eiusdem culpabilis quod supradictum est.

III.

Et nolo vt aliqua *fiftevrita*, vel manbota, condonetur.

IV.

Amplius indico quod qui sanguinem fundat humanum nolo socom habere in familia mea, antequam diuinam emendationem suscepit, & ad omne rectum inclinetur, sicut episcopus docebit in cuius scyra fuerit. *Sequitur in Iornalensi libro hoc capitulum:*

Desponsalibus contrahendis tempore regis Edmundi.

Si quis virginem vel viduam ducere velit, & hoc illi placeat & amicis suis, tunc rectum est vt bridguinum per Dei iustitiam & sæculi ius competens, in primis promittat

Concil. Tom. 25.

I ij

& vadiet eis qui paronymphi sunt quod eo modo querat
eam, vt secundum Dei rectum pertinere velit, sicut sponsus
debet legitimā sponsam, & plegient hoc amici sui. Post
ea sciendum est cui fosterleanum pertineat. Vadiet hoc
bridguina, id est sponsus, quid ei dare disponat cur eius eli-
gat voluntatem, & quide ei destinet, si superuixerit ipsum. Si
sic quoque conueniat, rectum est vt dimidiā pecuniam
habeat, & totam, si simul puerum habuerint, nisi deinceps
virum capiat. Totum hoc vadio confirmetur, & amici sui
plegient. Si tunc omni re concordent, adeat cognatio &
despondeat eam *to vryte & to ryghtlyte*, id est in vxorem &
rectam vitam, & excipiat inde plegium qui ius habet in
vadio. Sed si de ipsa terra velit ipsam ducere in terram al-
terius taini, consilium est, vt amici habeant pactionem,
ne quis ei faciat iniuriam. Et si illa forisfaciat, vt possint
esse propinquiores emendationi, si non habeat unde com-
ponat. Huic dationi debet interessē presbyter, qui cum
Dei benedictione debet eorum consortium adiuuare in
omnem sanctitatem. Bonum est praeuidere ne ex aliqua
consanguinitate sibi pertineant, ne iuste postmodum sepa-
rentur qui sceleratis nuptiis consenserunt.

CONCILIVM TRENORCHIANVM

ANNO CHRISTI DCCCCXLIV.

ANNO
CHRISTI
944

AVCTOR est Petrus a sancto Julianō in originibus Trenorchia-
nis, anno Christi DCCCCXLIV. Gisalberti ducis euocatio-
ne congregatam fuisse Synodus in eius loci monasterio, ad eamque
conuenisse archiepiscopos duos, Guidonem Lugdunensem & Gof-
fridum Vesontionensem; episcopos quinque, Gotescalcum Lausa-
nensem, Rotmundum AEduensem, Hildebadum Cabilonensem
Maimbodum Matisconensem, & Alchierum Gratianopolitanum,
cum abbatibus, clericis, & monachis permultis. Ab his autem
uno consensu decretum, ut sacræ monasterii reliquiæ, quæ orto in-
ter monachos discidio propter ducem, qui ineptum illis abbatem im-
ponere nitebatur, ad sanctum Portianum apud Aruernos exporta-
tæ fuerant ante triennium, missa legatione reposcerentur, solenni-
que pompa excepta in pristinis sedibus collocarentur. Re peracta,
omnem protinus qua vexati fuerant calamitatem desisse.